

KIRJANDUSE SOOVITUSNIMESTIK

aasia maad

A-98762

Eesti NSV Kultuuriministeerium

Fr.R.Kreutzwaldi nim. Eesti NSV Riiklik Raamatukogu

A A S I A M A A D

Annoteeritud kirjanduse soovitusnimestik

Koostanud H.Kross

Tallinn
1969

01
K 76

ARHIIVKOGU

Tartu Ülikooli Raamatukogu

Aasia on kõige suurem maailmajagu. Tema pindala on 43 980 000 km² ja elanike arv (Nõukogude Liidu Aasia alade rahvastikku arvestamata) enam kui 1960 miljonit.

See kontinent on looduslike võõtmete mitmekesisuse ning rahvastiku ja kultuuride kirevuse poolest üks huvitavamaid meie planeedil. Aasia riikidel on rikas rahvuslik kultuur, mille juured ulatuvad kaugesse minevikku. Feodaalse killustatuse tõttu jäid need maad aga lääneriikidest majanduslikult maha, ei suutnud vallutusretkedele vastu panna ning langesid peaaegu kõik 18.-19.sajandil ja osalt varemgi koloniaalorjusse. Teise maailmasõja eel oli 9/10 Aasia maadest kas täiesti või pooleldi koloniaalses sõltuvuses. Kuigi 20-ndail ja 30-ndail aastail Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni mõjul rahvuslik vabadusliikumine neis maades hoogustus, varises häviväärne koloniaalsüsteem Aasias lõplikult kokku alles pärast Teist maailmasõda.

Nende muutuste tulemusena on kujunenud Aasia nüüdisaegne poliitiline kaart. Sotsialismi süsteemi kuuluvad: Hiina Rahvavabariik, Korea Rahvademokraatlik Vabariik, Mongoolia Rahvavabariik ja Vietnami Demokraatlik Vabariik.

Noorte, hiljuti iseseisvaks saanud kapitalistlike maade võitlus majanduse progressi eest on seda raskem, et mitmel pool kontrollivad Euroopa ja Ameerika monopolid seniajani suurt osa tööstusest, põllumajandusest ja väliskaubandusest.

Tähtsat osa Aasia riikide majanduse ja kultuuri arendamisel on etendanud Nõukogude Liidu ja teiste sotsialismimaade abi.

Käesoleva kirjanduse soovitusnimestikuga jätkab Fr.R. Kreutzwaldi nim. Eesti NSV Riiklik Raamatukogu välisriikide kohta ilmunud kirjanduse tutvustamist. Nimestiku eesmärgiks on anda ülevaade Aasia riikide poliitilist ja majanduslikku olukorda, looduslikke tingimusi ning kultuurisaavutusi käsitlevast kirjandusest lugejatele, keda huvitab see omapärane maailmajagu.

Nimestikku on võetud peamiselt alates 1960. a. ilmunud raamatuid ning alates 1965.a. avaldatud artikleid. Loetletakse teatmeteoseid, reisikirju, poliitilis-majanduslikke ülevaateid, kultuuriprobleemide kohta kirjutatud töid ja ilukirjandust. Täiendavalt on nimetatud ka venekeelseid trükiseid.

Nimestiku alguses on kogu Aasiat või riikide gruppe käsitlevad raamatud ja artiklid. Neile järgnevad alfabeetiliselt rubriigid eri maade kohta. Et mitme Aasia maa kohta püsivama väärtusega kirjandus puudub, on rubriike ainult 29. Igas rubriigis on ette paigutatud teosed, mis tervikuna puudutavad vastavat riiki, seejärel peatükid või katkendid raamatutest ja artiklid ning lõpus selle maa ilukirjandust eesti keeles.

Kirjanduse valimine on lõpetatud 14. märtsil 1969.a.

Maailma maad. Poliitiline ja majandusalane lühiteatmik. Tln., ERK, 1963.

Aasia. Lk. 113-189.

Sissejuhatuses antakse lühike ülevaade Aasia maade arengust pärast Teist maailmasõda ja tutvustatakse eri sotsiaalse süsteemiga riikide rühmitusi. Pikemalt peatutakse kolonialismist vabanenud iseseisvate riikide võitlusel Euroopa ja Ameerika kapitalistlike monopolide vastu, kes siiani kontrollivad majanduslikult mahajäänud maade tööstust, põllumajandust ja väliskaubandust.

Sissejuhatusele järgnevad andmed iga maa poliitika ja majanduse kohta.

Maailma rahvastik. Tln., "Eesti Raamat", 1966. 344 lk., tab., diagr., kaart.

Teatmik sisaldab statistilisi andmeid ka Aasia riikide elanikkonna arvulise, soolise, vanuselise, haridusliku ning rahvusliku koosseisu jm. kohta.

Gorbatšov, B. Sotsialistlik maailmasüsteem. Käesoleva etapi saavutused, probleemid ja tendentsid. Tln., "Eesti Raamat", 1968. 88 lk.

Peatükis "Sotsialistliku maailmasüsteemi kaasaegne arenguetapp. Olukord üksikutes sotsialismimaades" analüüsitakse sotsialistlike maade majanduse arengut ning sotsialistliku ja kommunistliku ülesehitustöö iseärasusi. Aasia maadest vaadeldakse Mongoolia Rahvavabariiki, Hiina Rahvavabariiki, Korea Rahvademokraatlikku Vabariiki ja Vietnami Demokraatlikku Vabariiki.

Krinal, V. Noorte rahvusriikide majanduslikust arengust. Tln., "Eesti Raamat", 1965. 91 lk., illustr.

Peaegu kõik koloniaalikest vabanenud Aasia ja Aafrika riigid on hakanud rajama rahvuslikku majandust. See ei toimu

kõikjal ühtemoodi. Majandusliku sõltumatuse nimel peetava võitluse iseärasusi ja ühiseid jooni analüüsitaksegi käesolevas brošüüris. Lähemalt käsitletakse agraarküsimuse lahendamist Birmas, Indias, Indoneesias, Pakistanis ja Filipiinidel (lk. 49-56).

Kolonialismi kokkuvarisemine. Lühiteatmik. Tln., ERK, 1964. 158 lk., illustr.

Teatmikust saab andmeid kolonialismi tekkimise, levimise ja kokkuvarisemise kohta ka Aasia maades, nagu Indias, Indoneesias, Vietnamis jm.

Kagu-Aasia maad. Poliitiline ja majandusalane lühiteatmik. Tln., "Eesti Raamat", 1966. 196 lk., illustr.

Teatmiku esimeses osas käsitletakse Kagu-Aasia loodusvarasid, majandust, rahvastikku ning rahvuslikku vabadusvõitlust välismaiste kolonisaatorite vastu. Teises osas antakse ülevaade Indoneesia, Birma, Vietnami, Kambodža, Laose, Tai, Filipiinide, Singapuri, Brunei, Malaia, Saravaki ja Põhja-Borneo (viimased kolm praegune Malaisia) poliitilisest ja majanduslikust olukorrast.

Lähis- ja Kesk-Ida maad. Tln., "Eesti Raamat", 1965. 195 lk., illustr.

Lühikese majanduslik-poliitilise käsiraamatu esimeses osas tutvustatakse Lähis- ja Kesk-Ida maade loodust, rahvastikku, rahvuslikku vabastusliikumist ja majandust. Seejärel tuuakse andmeid Adeni (praegu Lõuna-Jeemeni RV), Afganistani, Bahreini, Iisraeli, Katari, Kuveidi, Küprose, Lepingulise Omaani, Liibanoni, Omaani, Saudi Araabia, Süüria ja Türgi poliitika, majanduse ja kultuuri kohta.

Mardiste, H. Kus algab Aasia? - Eesti Loodus, 1967, nr. 7, lk. 454.

Euroopa ja Aasia vahelisest tinglikust piirist.

Uustal, A. Jordaania - Liibanon - Süüria. - Edasi, 1968, 25.juuni.

Tartu Riikliku Ülikooli rahvusvahelise õiguse professori reisimuljeid kolmest Araabia riigist.

Alatalu, T. Mida kujutavad endast neutraalsed tsoonid Araabia poolsaarel. - Küsimused ja Vastused, 1969, nr. 1, lk. 7-9.

5770 km² suurusest neutraalsest tsoonist Kuveidi ja Saudi Araabia vahel, mis kehtis 1922.-1965.aastani, ning 7000 km² suurusest tsoonist Iraagi ja Saudi Araabia vahel, mis kehtib 1922.aastast.

Kolman, F. Föderatsioon on, aga Singapuri pole. - Noorte Hääl, 1968, 14.märts.

Pärsia lahe ääres asutatud Araabia Emiraatide Föderatsioonist, mis kujutab endast Inglismaa mõjualuste feodaalsete Araabia piiririikide grupeeringut.

Prževalski, N. Reisid. Tln., ERK, 1962. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Reisid Tsentraal-Aasiasse, lk. 105-557.

Aastail 1870-1885 sooritas tuntud vene maadeuurija N.Prževalski neli reisi Tsentraal-Aasiasse Mongoolia, Lääne-Hiina ja Põhja-Tiibeti aladele, mis tollal olid Euroopa teadlastele peaaegu tundmatud. Prževalski isikus olid harmooniliselt ühendatud maadeuurija ja mitmekülgne teadlane. Oma reisi-
kirjades annab ta ilmeka pildi Tsentraal-Aasia loodusest, rahva elust-olust ja kommetest. Autor kaardistas oma marsruudid peaaegu täies ulatuses ja koostas läbikäidud alade geograafilise iseloomustuse. Tema Gobi kõrbe kirjeldused kuuluvad maailma geograafiakirjanduse paremate näidete hulka.

Tazieff, H. Kraatrid tules. - Kohtumised saatana. Tln., "Eesti Raamat", 1964. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Asias paiknevatest tulemägedest, lk. 167-177.

Tuntud belgia vulkanoloog H.Tazieff jutustab Aasia, eeskätt Jaapani ja Malai saarte tulemägedest.

Страны Южной Азии. /Полит.-экон. справочник./
М., Политиздат, 1968. 168 с. с илл. *

Käsiraamatust saab andmeid India, Malediivi saarte, Nepaali, Pakistani ja Tseiloni kohta.

Савельев, Н. Национальная буржуазия в странах Азии.
М., "Международ. отношения", 1968. 272 с.

AFGANISTAN

Vavilov, N. Viis kontinenti. Tln., "Besti Raamat", 1967.
(Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Rännak Afganistani. - Rännak Nuristani. - Lõuna-Afganistan (piki Belutšistani piiri). Lk. 34-68.

Kuulsa nõukogude botaaniku ja agronoomi rännakust Afganistani uurimata aladele 1924.a. Suure täpsusega kirjeldab autor nende piirkondade loodust ja elanike kombeid.

Zaretski, A. Kuidas on arenenud NSV Liidu koostöö Afganistani ja Iraaniga? - Küsimused ja Vastused, 1968, nr. 7, lk. 10-14.

Nõukogude Liidu abist Afganistanile rahvamajanduse ja kultuuri arendamiseks.

Amu-Darja teisel kaldal. /Afganistani arengust./ -
Noorte Hää, 1965, 12.jaan.

Intso, I. Intervjuu inseneriga, kes tuli Afganistanist aastal 1342. - Rahva Hää, 1964, 14.jaan.

Tehase "Punane Ret" kesklaboratooriumi juhataja muljeid Afganistanist, kus ta viibis kaheksakuisel komandeeringul.

Эйзелин, М. Неизведанный Гиндукуш. М., "Мысль", 1967.
166 с. с карт; 12 л. илл. (Рассказы о природе.)

Šveitsi alpinistide ekspeditsioonist Hindukuši mäestikku.

BIRMA

Krinal, V. Birma täna ja homme. - Edasi, 1968, 4.jaan.

Birma majanduslik-poliitilisest arengust pärast iseseisvuse väljakuulutamist 1948.aastal.

1967.a. sügisel sõitis EPA maaparanduse kateedri dotsent H.Haldre Ranguuni, kus ta töötas tehnoloogiainstituudi õppejõuna. Alljärgnevates artiklites jutustab tema abikaasa elust Birmas.

Haldre, E. Birma tartlase pilguga. - Edasi, 1968, 19.-20.apr.

Haldre, E. Birma tänavapildid. - Edasi, 1968, 14.aug.

Бережков, В. Образы древней и новой Бирмы. - Новое время, 1968, № 26, с. 14-18; № 27, с. 18-21.

Reisimuljeid Birmast.

Ilukirjandust

Birma mainasjutte. Tlk. H.Jürgenson. Illustr. V.Statinski. Tln., ERK, 1962. 48 lk., illustr.

FILIFIPIINI

Gontšarov, I. Fregatt "Pallada". Reisikirjad. 2.rmt. Tln., ERK, 1958. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.) Manila. Lk. 142-203.

1854.aasta veebruarikuu teisel poolel viibis fregatt "Pallada" Manila reidil Filippiini saarestikus, mis tollal oli Hispaania valduses. Pehmetes toonides maalib kirjanik pilte Luzoni saare loodusest ja troopikaõöst.

Rand, G. Mida tuleks teada Filipiinidest? - Küsimused ja Vastused, 1964, nr. 6, lk. 8-12.

Lühike ülevaade Filipiinide anastamise ajaloost ning 1946.aastal rajatud Filipiinide vabariigi majanduslikust ja sisepoliitilisest olukorrast.

Kask, I. Seitsme tuhande saare maa vastavastatud päriselanikud. - Eesti Loodus, 1964, nr. 1, lk. 34-36.

Luzoni saarel elunevatest abenleenidest.

Аболтин, В. На Филиппинских островах. Путевые впечатления. - Новое время, 1968, № 36, с. 25-27; № 37, с. 27-29.

HIINA RAHVAVABARIIK

Garin-Mihhailovski, N. Ümbermaailmareisi päevikutest. (Mööda Koread, Mandžuuriat ja Ljautungi poolsaart.) Tln., ERK, 1957. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Hiina, lk. 295-327.

Vene inseneri ja kirjaniku muljeid reisilt mööda Ljautungi poolsaart ja Kirde-Hiinat Šanghaisse 1898.aastal.

Vavilov, N. Viis kontinenti. Tln., "Eesti Raamat", 1967. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Lääne-Hiina. Lk. 72-81.

Kuulsa nõukogude botaaniku ja agronoomi reisikiri 1929.aastast viib meid Hiina Turkestani ehk Sinkiangi (Xinjiangi) provintsi põllumajanduslikesse oaaasideesse (Kašgaar, Urumtši, Kuldža). Tutvume sealse looduse, põllukultuuride ja rahva tavadega.

Gontšarov, I. Fregatt "Pallada". Reisikirjad. 2.rmt. Tln., ERK, 1958. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.) Šanghai. Lk. 5-54.

Reisimuljeid Šanghaist, kus autor viibis 1853.aasta lõpul. I.Gontšarov oli esimene vene reisija, kes kirjutas Taipingi ülestõusust ning nn. esimese oopiumisõja ja Inglismaa anastuspoliitika tagajärgedest Hiinas.

Obrutšev, V. Kesk-Aasia avarustes. Aareteotsija märkmeid. Tln., ERK, 1957. 348 lk., illustr.; 2 lehte illustr. ja kaart. (Seiklusjutte maalt ja merelt.)

Tuntud vene geoloogi ja kirjaniku jutustus aareteotsija Fomaa Kukuškini retkedest ja seiklustest Loode-Hiinas 20. sajandi algul. Autor kirjeldas peategelase teekonda nii loomult, et selle põhjal oli võimalik koostada kaart.

Vidal, J.-E. 20 kuud "kultuurirevolutsiooni" Hiinas. - Eesti Kommunist, 1968, nr. 4, lk. 85-98.

Artiklis analüüsib prantsuse kommunist olukorda Hiina RV-s. Ta juhib tähelepanu mauistliku ideoloogia marksismivae-nulikule iseloomule ja näitab, kui halvavalt selle elluraken-damine on mõjunud Hiina rahvamajandusele, kultuurile ning si-se- ja välispoliitikale.

Sergejev, L. Millisest Hiinast unistavad mauistid? - Küsimused ja Vastused, 1968, nr. 12, lk. 13-19.

Antimarksistlikest tendentsidest Hiina RV majanduses ja sisepoliitikas.

Яременко, Ю. "Большой скачок" и народные коммуны в Китае. М., Политиздат, 1968. 143 с.

Hiina majanduspoliitikast viiekümnendate aastate lõpul ja kuuekümnendate algul ning selle halvavast mõjust riigi majandusele.

Ilukirjandust

Go Mo-žo. Tiigrimärk. Näidend ja valik jutustusi. Tlk. M. Prääts. Värsid tlk. H. Tiidus. Tln., ERK, 1960. 243 lk. Hiina kirjanike jutud. Tlk. V. Beekman. Tln., ERK, 1955. 532 lk.

Hiina muinasjutte. Tlk. K. Puskar. Illustr. A. Viidalepp. Tln., ERK, 1960. 179 lk., illustr.

Mao Dun. Lini pood. /Jutustused./ Tlk. N. Lassmann. Tln., ERK, 1959. 256 lk.

Tšu Tšeng. Mahajäetud templi saladus. /Jutustus./
Tlk. E.Aesma. Illustr. H. Eelma. Tln., ERK, 1960. 76 lk.,
illustr.

Ölmüüja ja Lillehaldjas. Tundmatu autori teos XIV sa-
jandist. /Jutustus./ Tlk. L.Leesment. Tln., AAK, 1959.
46 lk. ("Loomingu" raamatukogu. Nr. 37 (97).)

HONGKONG - Suurbritannia koloniaalvaldus Hiina territooriumil

Gontšarov, I. Fregatt "Pallada". Reisikirjad. 1.rmt.
Tln., ERK, 1958. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)
Hongkong. Lk. 343-353.

Merereisil 1853.aasta juunikuus peatus fregatt "Pallada"
kaks nädalat Hongkongis, kus kirjanik tutvus linna ja selle
elanike elu-pluga.

Mis ajast ja millise kokkuleppe põhjal Hongkong kuulub
Inglismaale? - Küsimused ja Vastused, 1965, nr. 10, lk. 44-45.

Nankingi lepingust, mis sõlmiti Inglismaa ja Hiina vahel
pärast nn. esimest oopiumisõda 29.augustil 1842.a. ja mille
järgi Hongkong kuulub Inglismaale.

Sirge, R. Meretaguste juures. Reaktiiv-reisipilte.
Tln., "Eesti Raamat", 1968. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste
sari.)

Hongkong, lk. 128-134.

Muljeid Austraalia-reisi vahemaandumisest Hiina kagu-
rannikul asuvas Suurbritannia koloniaalvalduses.

IISRAEL

Jaanson, K. Mis on sionism? - Küsimused ja Vastused,
1968, nr. 10, lk. 9-12.

Juudi kodanluse reaktsoonilis-natsionalistlikust ideo-
loogiast, mille põhiprogramm on iseseisva juudiriigi loomine.

Alatalu, T. Kuidas tekkis Iisraeli riik? - Küsimused ja Vastused, 1967, nr. 10, lk. 19-24.

Sionistide ja imperialistlike riikide (Suurbritannia, USA) osast Iisraeli riigi tekkimises.

Iisrael ja imperialistlikud monopolid. - Küsimused ja Vastused, 1968, nr. 9, lk. 61-62.

Imperialistlike riikide, monopolide ja rahvusvaheliste sionistlike organisatsioonide abist Iisraelile sõjas Araabia maade vastu.

INDIA

Nerlich, G. Ja Ganges voolab edasi. Reisipilte Indiast. Tln., "Eesti Raamat", 1968. 256 lk.; 24 lehte illustr. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Reisiraamatus antakse värvikas ja mitmekülgne pilt kont-rastiderikkast Indiast. Oma rännakut alustas autor Bombayst. Ta läks läbi kultuurimälestiste poolest rikka Gangese oru, liikus Kalkutast mööda poolsaare idarannikut India lõunatippu Como-rini neemel ja suundus siit rikka Kerala osariigi kaudu tagasi Bombaysse. Iidse ja eksootilise kõrval on ta osanud näha ka uue, iseseisva India saavutusi.

Kaal, A. Muljeid ja mõtteid India sõidult. Tln., ERK, 1958. 200 lk., illustr.; 1 leht illustr.

Nõukogude turismigrupp reisis 1957.aastal Indias mars-ruudil Bombay - Kalkuta - Delhi - Bombay. Ekskursiooni lõpp-päeval külastati veel lõunas asuvat Maissoori (Mysore'i).

Autorit on kütkestanud India omapärased arhitektuurimä-lestised: templid, lossid, hauakambrid ja mošeed. Reisikirjas on rohkesti otseste muljete mõjul loodud luuletusi.

Družinin, V. Meie kvadraadis on taifuun. Tln., ERK, 1964. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

India, lk. 138-162.

Reisimuljeid Bombayst. Autor maalib huvitavaid pilte India suurima tööstuslinna kirevast tänavaelust. Ilmekalt on

kirjeldatud pulmatseremooniat, mille pealtvaatajaks turistid juhuslikult sattusid, ning külaskäiku Elevandisaarele, kus asub kuulus Šiva tempel. Terve peatükk on pühendatud India suurimale sotsiaalsele pahele kastisüsteemile, mille järgi võib kohata veel kõikjal, kuigi kastid on ametlikult likvideeritud.

Kreps, J. "Vitjaz" India ookeanis. Tln., "Eesti Raamat", 1965. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

India. - "Vitjaz" Kotšinis. Lk. 158-170; Bombay. Lk. 272-285.

Tähelepanekuid Kerala osariigist, Bombayst ja Delhist. Keralas tutvuti osariigi suurima sadamalinna Kotšiniga ja tehti piki laguune ning kanaleid huvitav matk sisemaale kunagise vürstiriigi keskusse Kranganurisse. Bombays külastati mitmeid uurimisasutusi ja käidi Mataburi künkal, kust avaneb ilus vaade linnale, ning Elevandisaarel kuulsas Šiva templis.

Varep, E. India geograafi pilguga. Märkmeid XXI rahvusvaheliselt geograafiakongressilt. - Eesti Loodus, 1969, nr. 3, lk. 133-138.

Andnud ülevaate kongressist, jutustab TRÜ füüsilise geograafia kateedri juhataja ringsõidust, mille jooksul tutvuti Delhi, Agra, Kalkuta, Patna ja Benarese vaatamisväärsustega.

Kree, E. India läbi reketiovaali. - Kultuur ja Elu, 1964, nr. 5, lk. 37-42.

Eesti tennisetreeneri reisimuljeid tubakakasvatuse keskest Gunturist ja Kerala osariigi pealinnast Trivandrumist, kus Nõukogude tennisistid võistlesid.

Šapošnikova, L. "Ma ei puutu sind, killo!" - Noorus, 1967, nr. 6, lk. 61-65, 70-71.

Reisikirjas räägitakse Orissa osariigis Bondo mägismaal elunevast vähetuntud bondo suguharust.

Naumov, D. ja Jablov, A. Pildikesi India looduskaitsealadelt. - Eesti Loodus, 1966, nr. 1, lk. 34-39.

Autorid külastasid ligi kümme India looduskaitseala, kus tutvuti kohaliku loomastikuga.

Kivi, V. Kas kastisüsteem Indias on likvideeritud? - Küsimused ja Vastused, 1966, nr. 2, lk. 9-12.

Teguritest, mis mõjutasid kastisüsteemi tekkimist India feodaalühiskonnas. 1950.aastal jõustunud India konstitutsioonis kuulutati kõik kastid võrdseks.

Ehin, A. Milliseid keeli kõneldakse Indias? - Küsimused ja Vastused, 1968, nr. 7, lk. 42-45.

Ülevaade tähtsamatest Indias kõneldavatest keeltest ja nende kirjanduslikest traditsioonidest.

Murti, K. Kes on fakiirid? - Küsimused ja Vastused, 1968, nr. 10, lk. 30-33.

Mõningatest olulisematest usulis-filosoofilistest vooludest, mille poolehoidjaid nimetatakse fakiirideks.

Köppel, S. Kes on joogid? - Küsimused ja Vastused, 1961, nr. 20, lk. 36-39.

India müstikasse kalduvast usulis-filosoofilisest õpetusest, mille juurde kuulub eriline kehaliste ja vaimsete harjutuste süsteem.

Moisar, E. Mida kujutab endast lõõgastusravi? - Küsimused ja Vastused, 1964, nr. 11, lk. 60-62.

India joogide õpetusel põhinevast ravimeetodist närvilisusest vabanemiseks.

Kaplinski, J. Mida on teada Mohendžo-Daro iidsest kultuurist? - Küsimused ja Vastused, 1964, nr. 8, lk. 30-34.

Loodu-India muistsest kultuurist, mis eksisteeris XXV-XV sajandini e.m.a., seega enne indoeurooplaste sissetungi Indiasse. Oma nime sai kultuur praeguses Lääne-Pakistanis asuva Mohendžo-Daro kõrgustiku järgi, kus esimesena avastati selle kultuuri mälestusmärke.

Вайдя, С. Впереди джунгли. М., "Наука", 1967.

I44 с.

India tuntud ajakirjaniku ja matkaja jutustus India džungliloomadest.

Ilukirjandust

Anand, M.R. Kuulujutt. /Jutustused./ Tlk. L.Seifing.
Tln., ERK, 1958. 220 lk.

Ašk, U. Mustad isandad. /Jutustused./ Tlk. ja eessõna:
H.Udam. Tln., AAK, 1962. 56 lk. ("Loomingu" raamatukogu.
Nr. 6 (222).)

Mitro, P. Robinson Crusoe oli tüdruk. /Jutustused./
Tlk. H.Joasoon. Tln., AAK, 1958. 56 lk. ("Loomingu" raamatu-
kogu. Nr. 34 (58).)

Nisu ja roosid. Valimik india novelle. Tlk. E.Pillau.
Tln., ERK, 1961. 336 lk.

Premtšand. Kaotuse võit. Tlk. H.Udam. Tln., AAK, 1960.
59 lk. ("Loomingu" raamatukogu. Nr. 20 (132).)

Tagore, R. Laevahukk. Romaan. Tlk. D.Palgi. Tln., ERK,
1958. 331 lk.; 1 leht portr. (Suuri sõnameistreid.)

Tagore, R. Lahendatud mõistatus. /Novelle./ Tlk. H.Kross.
Tln., AAK, 1961. 55 lk. ("Loomingu" raamatukogu. Nr. 17 (181).)

Tšandar, K. Sada ruupiat. /Jutustused./ Tlk. T.Huik.
Tln., ERK, 1956. 280 lk.

Tšandar, K. Taevas on selge. Romaan. Tlk. ja eessõna:
H.Udam. Tln., AAK, 1964. 74 lk. ("Loomingu" raamatukogu.
Nr. 10 (330).)

Võlu-urn. India muinasjuttude motiividel. Tlk. R.Kull.
Illustr. N.Kotšergin. Tln., ERK, 1958. 131 lk., illustr.

INDONEESIA

Marek, J. Maa ekvaatori all. Tln., ERK, 1961. 142 lk.,
illustr.; 8 lehte illustr. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste
sari.)

Nagu autor ise tiitellehel oma teost humoristlikult ise-loomustab, on see "täielik ja üksikasjaline kirjeldus reisist Jaava ja Bali saarele, mis sai teoks sel issanda aastal 1955. On kirjeldatud kõiki sündmusi, sealse rahva elu, tema tavasid, rõivastust, püüdlusi, usu- ja ebausku kombeid, tantse, muusikat, teatrit, maalikunsti, samuti toite, taimestikku, loomariiki ja ilmastikku ning mitmesuguseid tähelepanekuid merelt, maalt ja õhust".

Družinin, V. Meie kvadraadis on taifuun. Tln., ERK, 1964. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Indoneesia, lk. 71-108.

Muljeid Indoneesia pealinnast Djakartast, idüllilisest sisemaast ja kuulsast Bogori botaanikaaiast. Üks peatükk koosneb vanade jaava tantsude kirjeldustest.

Kreps, J. "Vitjaz" India ookeanis. Tln., "Eesti Raamat", 1965. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Jaava saar. Lk. 68-93.

Ekspeditsioonil India ookeani peatus "Vitjaz" Jaava saare Tandjung Prioki sadamas. Ekspeditsiooni liikmed käisid Indoneesia pealinnas Djakartas, kus tutvusid ülikooli, mereinstitundi ja muuseumiga. Palju huvitavat Indoneesia taimestiku ja loomastiku kohta saab lugeja teada Bogori-sõidu kirjeldusest. Selles teaduse ja kultuuri keskuses asuvad zooloogiamuuseum ning maailmakuulus botaanikaaed.

Tazieff, H. Kraatrid tules. - Kohtumised saatanaga. Tln., "Eesti Raamat", 1964. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Mälestusi Jaavalt. Lk. 119-128.

Vulkanoloog J. Richard meenutab laskumist vulkaanide saare ühe kuulsama tegutseva tulemäe Raungi kraatrisse.

Gontšarov, I. Fregatt "Pallada". Reisikirjad. 1.rmt. Tln., ERK, 1958. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Healootuse neemelt Jaava saareni. Lk. 295-308.

1853.aasta mais peatus fregatt "Pallada" oma reisil ümber Aafrika ja Aasia lühikest aega Jaava saarel Anjeri lahes.

Vaimustusega kirjeldab I.Gontšarov saare troopilise looduse ilu.

Darjevski, I. Komodo - hiigelveerandide saar. - Eesti Loodus, 1963, nr. 5, lk. 296-301.

Kaasaja suurimatest maismaa-roomajatest, kes elutsevad Indoneesiale kuuluval Komodo saarel.

Alatalu, T. Milline oli Indoneesia tragöödia tagapõhi? - Küsimused ja Vastused, 1968, nr. 2, lk. 12-16.

Vastuoludest Indoneesia sise- ja välispoliitikas, mille tagajärjeks oli 30.septembril 1965.a. sõjaväelaste juhtimisel korraldatud riigipöördekatse ning Indoneesia Kommunistliku Partei tagakiusamine.

Демин, Л. Заметки о современной культурной жизни Индонезии. - Иностранная литература, 1968, № 9, с. 246-252.

Ilukirjandust

Indoneesia jutte. Tlk. ja eessõna: Ü.Sirk. Tln., AAK, 1958. 63 lk. ("Loomingu" raamatukogu. Nr. 27 (51).)

Pringgoadisuro, L. Tuti ei heida meelt. Jutustus. Tlk. L.Soe. Illustr. A.Vender. Tln., ERK, 1962. 95 lk., illustr.

Sontani, U.T. Dogerid. /Lühijutud./ Tlk. ja eessõna: Ü.Sirk. Tln., "Perioodika", 1966. 63 lk. ("Loomingu" raamatukogu. Nr. 10 (434).)

IRAAK

Ladva, V. Kuhu lähed, Iraak? - Edasi, 1968, 29.aug. 1968.aasta juulis korraldatud sõjaväelisest riigipöördest.

Мирский, Г. По поводу переворота в Ираке. - Новое время, № 33, с. II-III.

17.juulil 1968.a. toimunud riigipöördest Iraagis.

Иванов, Б. Солнце с песком пополам. Багдадский блокнот.
- Огонек, 1967, № 36, с. 4-5, 28.

Reisimärkmeid Iraagist.

IRAAN

Mohadžer, A. Kaviri taeva all. Tln., "Eesti Raamat",
1967. 212 lk.; 20 lehte illustr. (Maailm ja mõnda. Reisikirjel-
duste sari.)

Reisikiri Iraani sisemaa kõrbealast, mis on tuntud Dašte
Kaviri ja Kavire Luti nime all. Autor kirjeldab kõrbesse laia-
lipillatud linnu ja asulaid, muistseid pühapaiku ning maha-
jätud karavanseraisid. Tema huvi keskpunktis on kõrbeasukate
elu. Jutustuse vahele on ta põiminud tsitaate ja vaimukaid lu-
gusid araabia ja pärsia kuulsatelt kirjameestelt.

Vavilov, N. Viis kontinenti. Tln., "Eesti Raamat",
1967. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Rännak Iraani. Lk. 20-26.

Nõukogude botaaniku ja agronoomi 1916. aasta ekspeditsi-
oonist Sise- ja Põhja-Iraani, mille eesmärgiks oli nisu ja
rukki lähteliikide uurimine.

Zaretski, A. Kuidas on arenenud NSV Liidu koostöö Afga-
nistani ja Iraaniga? - Küsimused ja Vastused, 1968, nr. 7,
lk. 10-14.

Artiklis on vaatluse all Nõukogude Liidu ja Iraani su-
hete areng alates 1921.a., majanduslik ja tehnikaalane koos-
töö 1966. ja 1967.a. lepingute alusel.

Ilukirjandust

Alavi, B. Valge müür. /Novellid./ Tlk. ja järelsõna:
H.Udam. Tln., ERK, 1963. 175 lk.

Hajjam, U. Nelikvärsid. Tlk. ja järelsõna: H.Udam.
Illustr. V.Toots. Tln., "Eesti Raamat", 1967. 88 lk.,
illustr.

Hedajät, S. Hadži-Aga. /utustus./ Tlk. I.Genss.
Tln., AAK, 1959. 80 lk. ("Loomingu" raamatukogu. Nr. 33(93).)

JAAPAN

Saaremägi, A. Teekond Fudžijamamaale. Tln., ERK, 1964.
92 lk., illustr.; 16 lehte illustr.

Muljeid Jaapanist, kus autor viibis 1962.aasta sügisel
Nõukogude ajakirjanike delegatsiooni liikmena. Käidi pealinnas
Tokios, tööstuskeskuses Osakas, arhitektuurimälestiste poolest
kuulsas Kiotos ja Hirošimas.

Okas, E. Pilte Jaapanist. Tln., "Kunst", 1966. 116 lk.,
repr., illustr.; 6 lehte repr.

Reisikirjas jagab Nõukogude Liidu rahvakunstnik oma mul-
jeid Jaapani linnadest, kunstist, vanast ja tänapäeva arhitek-
tuurist, olustiku kontrastidest ja omapärastest kommetest.

Raamat sisaldab 55 maalireproduktiooni ja visandeid ini-
mestest, kellega E.Okas kohtus.

Družinin, V. Meie kvadraadis on taifuun. Tln., ERK, 1964.
(Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Jaapan, lk. 13-50.

Turismireisist ümber Aasia osavõtnud Leningradi kirjaniku-
etnograafi muljeid Jaapanist. Ekskursioon viibis Jokohamas,
Tokios ja Buddha raidkujude poolest kuulsas Kamakura linnakeses.
Autorit on eeskätt huvitanud inimesed, nende elu-olu, tavad,
kombed, sotsiaalne ning majanduslik olukord.

Gontšarov, I. Fregatt "Pallada". Reisikirjad. 1.-2.rmt.
Tln., ERK, 1958. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Bonin-šima saared. - Venelased Jaapanis. 1.rmt., lk. 354-
449; Venelased Jaapanis. - Liukiu saared. 2.rmt., lk. 55-141.

I.Gontšarov nägi Jaapanit feodaalkorra lagunemise perioo-
dil, millele järgnes kapitalismi kiire areng. Tema reisikirjast
sai avalikkus esimest korda teada muutustest Jaapanis. Fre-
gatt külastas 1853. ja 1854.a. Bonini saari, peatus Nagasaki
ning Okinava saare sadamates.

Peatükk "Liukiu saared" on üks kõitvamaid kogu reisi-
kirjas. Autor annab kunstipärase sõnastuses pildi saarel va-
litsevatel patriarhaalsetel suhetel.

Vavilov, N. Viis kontinenti. Tln., "Eesti Raamat",
1967. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Rännak Jaapanis. Lk. 82-90.

Nõukogude botaaniku ja agronoomi reisikiri 1929.aastast
annab ülevaate Jaapanis kasvatatavatest kultuurtaimedest.
Reis algas Hokaido saarelt, kus õpiti lähemalt tundma Sapporo
ümbruse maaviljelust, edasi viibiti Jaapani peamises teera-
joonis Šizaokas ning tutvuti Sahuradzima saarel kohaliku hii-
gelredise sordiga.

Kõikjal torkasid autorile silma jaapanlaste töökus, puh-
tus ja ilumeel.

Zenkovitš, B. Vaalade jahil ümber maailma. Tln., ERK,
1957. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Jaapan, lk. 114-128.

Zooloog B.Zenkovitš kirjeldab esimese Nõukogude vaala-
püügiflotilli "Aleuut" esimest retke (1932-1933). Flotill
sõitis läbi Bonini saarestiku ja peatus Futamiko (Port Lloyd)
sadamas. Teekond jätkus Jokohama kaudu üle Jaapani sisemere
Vladivostoki suunas.

Plešakov, L. "Zarjal" ümber maailma. Tln., "Eesti Raa-
mat", 1967. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Jaapan, lk. 34-41.

Nõukogude magnetivaba kuunari "Zarja" peatumisest
Hokaido saare suurimas sadamas Hakodates.

Heuer, V. XVIII olümpiamängud. Tokio 1964. Tln.,
"Eesti Raamat", 1966. 332 lk.; 80 lehte illustr.

Rikkalikult illustreeritud reportaaž esimestelt Aasia
mandril peetud olümpiamängudest pakub spordialase informatsi-
ooni kõrval ka palju huvitavat Jaapani ja jaapanlaste kohta.

Teesalu, P. Jaapan, Tokio, olümpia. - Kehakultuur, 1965, nr.1, lk. 16-17; nr. 2, lk. 48-49; nr. 3, lk. 80-81; nr. 4, lk. 112-113; nr. 5, lk. 144-145; nr. 6, lk. 176-178.

Reisikirjas ei pöörata tähelepanu niivõrd sportlikele saavutustele kui olümpiamängude-aegse Jaapani, eriti hiiglinna Tokio elu kirjeldamisele.

Milliseid ohvreid on nõudnud Hirošimale ja Nagasakile heidetud aatomipommid? - Küsimused ja Vastused, 1965, nr. 9, lk. 49-50.

Voldanov, R. ja Saveljev, V. Tänapäeva Jaapani kohtusüsteem. - Nõukogude Õigus, 1967, nr. 1, lk. 37-40.

Monopolistliku kapitali mõjust Jaapani kohtule.

Stepanova, T. Jaapanlannad, töö ja rahu. - Nõukogude Naine, 1968, nr. 6, lk. 11-12.

Nõukogude naiste delegatsiooni kohtumisel Jaapani naiste delegatsiooniga Leningradis oli üks vestlusteemasid töötavate naiste olukord ja naiste poliitilise aktiivsuse kasv Jaapanis.

Silvere, A.-P. Nara hirvepark. - Eesti Loodus, 1968, nr. 2, lk. 121-123.

Jaapani kunagises pealinnas Naras asuvast hirvepargist, kus elab vabalt 800 tähnikhirve.

Poots, L. Avastati uus imetaja. - Eesti Loodus, 1968, nr. 10, lk. 583.

Iriomote kassi avastamisest Riukiu saarterühma kuuluval Iriomote saarel.

Ржанов, Б. Наш сосед Япония. - Культура и жизнь, 1968, № 5, с. 34-40.

Reisimuljeid Jaapanist.

Ilukirjandust

Abe Kobo. Luitenaine. /Romaan./ Tlk. A.Sisask. Tln., "Eesti Raamat", 1968. 168 lk. (XX sajandi raamat.)

Abe Kobo. Neljas jääaeg. /Jutustus./ Tlk. A.Sisask. Tln., "Perioodika", 1966. 176 lk. ("Loomingu" raamatukogu. Nr. 11-13 (435-437).)

Elada! Valimik jaapani kaasaegseid jutustusi. Tlk. V.Linask. Värsid tlk. J.Kross. Tln., ERK, 1962. 200 lk.

Endo Sjusaku. Meri ja mürk. Tlk. ja eessõna: A.Sisask. Tln., "Perioodika", 1965. 104 lk. ("Loomingu" raamatukogu. Nr. 9/10 (381/382).)

Hotta Yosie. Mälestussammas. Romaan. Tlk. K.Kivi. Värsid tlk. E.Valdna. Illustr. E.Vaher. Tln., ERK, 1963. 256 lk., illustr. (XX sajandi raamat.)

JEEMEN

Jeemeni Araabia Vabariik

Goldberg, H. "Õnnelik Araabia" tahab saada õnnelikuks. - Rahva Hää!, 1967, 21.dets.

Jeemeni Araabia Vabariigi poliitilisest ja majanduslikust olukorrast.

Вольский, Д. Мужество Йемена. - Новое время, 1968, № 41, с. 14-15.

Jeemeni Araabia Vabariigi poliitilisest olukorrast ja suhetest Nõukogude Liiduga.

Lõuna-Jeemeni Rahvavabariik

Alatalu, T. Ka Kuria-Muria saab vabaks! - Noorte Hää!, 1968, 1.jaan.

Sõltumatu Lõuna-Jeemeni Rahvabariigi loomisest 29.novembril 1967.a.

Korjavin, L. Riik, mis alles alustab elu. - Edasi, 1968, 18. jaan.

Iseseisvuse väljakuulutamisest Adenis ja Briti koloniasalvägede lahkumisest.

Давыдов, В. Первые шаги Южного Йемена. - Новое время, 1968, № 16, с. 14-15.

JORDAANIA

Brentjes, B. Müütilise Jeeriku varemetel. - Horisont, 1968, nr. 1, lk. 34-37.

Väljakaevamistest maailma ühe vanema linna Jeeriku varemetes.

Zikmund, M. ja Hanzelka, J. Lähis-Ida tähtede all. - Rahva Hääl, 1964, 28. veebr. - 3. märts.

Tšehhi maailmarändurite reisimuljeid Jordaniast, kus nad külastasid kunagiste nabatealaste kaljusse raiutud pealinna Petra varemeid ja muid paiku.

Кудрявцев, В. Заговор против Иордании. - Новое время, 1968, № 14, с. 11-12.

Majanduslikust ja poliitilisest olukorrast Jordaanias.

KAMBODŽA

Perevoštšikov, K. Ärganud troopikamaal. Tln., "Eesti Raamat", 1965. 118 lk., illustr., kaart. (Pilk maailma kaardile.)

Teoses jutustatakse Kambodža rahva võitlusest koloniaalrežiimi vastu ja uue, iseseisva elu rajamisest. Näeme kalureid ja talupoegi nii igapäevases töös kui ka pidutsemas. Tutvume pealinna Pnom Penhi ja teiste suuremate linnadega. Elavalt kirjeldatakse väljasõitu Angkori templivaremetesse.

Сон Санн. Экономическое строительство в Камбодже. - Азия и Африка сегодня, 1968, № 6, с. 12-13.

Юрцев, Ю. Камбоджа: ее друзья и враги. - Агитатор, 1968, № I, с. 57-58.

KOREA

Vavilov, N. Viis kontinenti. Tln., "Eesti Raamat", 1967. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Rännak Koreas. Lk. 95-99.

Nõukogude botaanikut ja agronoomi huvitas Korea kõigepealt seetõttu, et seal võis veel jälgida üleminekuid taimede looduslikelt vormidelt kultuurvormidele. Üksikasjalikumalt käsitletakse sojaod ja elujuure ženšenni viljelemist ning kasutamist.

Gontšarov, I. Fregatt "Pallada". Reisikirjad. 2.rmt. Tln., ERK, 1958. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Korea, lk. 220-242.

1854.a. kevadel oli fregatt "Pallada" Korea rannavetes. Pardal viibinud I.Gontšarov tegi mitu retke rannäärsetesse paikadesse ning tutvus selle maa rahvaga, keda eurooplased tollal peaaegu ei tundnud.

Korea Rahvademokraatlik Vabariik

Garin-Mihhailovski, N. Ümbermaailmareisi päevikutest. (Mõõda Koread, Mandžuriat ja Ljautungi poolsaart.) -Tln., ERK, 1957. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Korea, lk. 95-294.

Vene inseraari ja kirjaniku muljeid 1898.aasta reisilt läbi Põhja-Korea väheasustatud rajoonide.

Ткаченко, А. В стране утренней свежести. Ко дню освобождения Кореи. - Агитатор, 1967, № I5, с. 60-62.

Reisikiri Korea Rahvademokraatlikust Vabariigist.

Якупов, X. В стране Чхонлима. Корейские зарисовки. М., "Сов. художник", 1968. 69 с. с илл.

Olukirjeldusi Korea Rahvademokraatlikust Vabariigist.

Ilukirjandust

Garin-Mihhailovski, N. Korea folkloor. - Rmt.: Garin-Mihhailovski, N. Ümbermaailmareisi päevikutest. Tln., 1957, lk. 359-465.

Korea muinasjutte ja legende, mis N.Garin-Mihhailovski oma Põhja-Korea reisi ajal üles kirjutas.

Li Gi Jen. Maa. Tlk. A.Roos. Tln., ERK, 1956. 507 lk.

Pääsuke. Korea rahva muinasjutt. Tlk. L.Viiding. Illustr. N.Kotšergin. Tln., ERK, 1955. 17 lk., illustr.

LAOS

Koževnikov, V. ja Sedov, L. Laos. Tln., ERK, 1962. 43 lk., illustr., kaart. (Pilk maailma kaardile.)

Laose looduslikest tingimustest, rahvastikust, linnadest ja majandusest.

ИЛЬИНСКИЙ, М. Иду под гремящим небом. М., "Международ. отношения", 1968.

Rahvuslikust vabastusliikumisest Laoses, lk. 140-159.

LIIBANON

Hanzelka, J. ja Zikmund, M. Kuusirp kummuli. Tln., "Eesti Raamat", 1965. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Liibanon, lk. 263-352.

Tšehhi maailmarändurite reisimärkmeid Lähis-Ida kõige väiksemast maast Liibanonist. Autorid külastasid pealinna Beirutit, sadamalinna Tripolit ning rooma templivaremetega kuulsaks saanud Baalbekki. Lugeja saab ühtlasi mõndagi teada uimastusvahendist hašisist, mida Liibanonis toodetakse.

Кудрявцев, В. Огни Бейрута. Корреспонденция из Ливана. - Новое время, 1967, № 41, с. 25-26.

Liibanoni majanduslikust olukorrast pärast Iisraeli agressiooni Lähis-Itta.

MALAISIA FÖDERATSIOON

Jasnev, J. Saage tuttavaks - Malaisia. - Edasi, 1967, 12.apr.

Malaisia majanduslikust olukorrast ja suhetest Nõukogude Liiduga.

Voljanovski, L. Nõiad frakkides. - Noorte Hääl, 1969, 7.jaan.

Ebausust ja nõidadest Malaisias.

Севортян, Р. Знакомство с Малайзией. - Новое время, 1968, № 24, с. 28-30.

Reisikiri Malaisia Föderatsioonist.

MALEDIIVI SAARED

Kreps, J. "Vitjaz" India ookeanis. Tln., "Eesti Raamat", 1965. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Malediivid. Lk. 171-183.

Reisimärkmeid Malediivi sultaniriigi administratiivkeskuse Male kohta, kus tehti visiit sultanile ja tutvuti linna ning selle elanikega. Autor annab lühikese ülevaate kunagise Portugali asumaa ajaloost ja kirjeldab korallipüüki Dunidu saarekese juures.

Malediivi saared. - Rahva Hääl, 1965, 29.juuli.

Lühike ülevaade Malediivi saarte poliitilisest ja majanduslikust olukorrast. Saared kuulutati iseseisvaks sultanaadiks 26.juulil 1965.a.

MONGOOLIA RAHVAVABARIIK

David, K. Vibuküttide maal. Tln., "Eesti Raamat", 1969. 144 lk., 28 lehte illustr. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Reisikiri Mongoolia Rahvavabariigist. Koos autoriga viibib lugeja riigi praeguses pealinnas Ulan-Batoris ja kunagise mongolite impeeriumi pealinna Karakorum asupaigas, rändab läbi ääretu Gobi liivakörbe ja üle Altai mägede. Stépid, kõrbed, seedrimetsad, selged jõed, ratsavõistlused, maadlejate turniirid, kaamelikaravanid, templid, koolid, laamad, õpetajad, hotellid ja jurtad - see ongi Mongoolia.

Tünn, O. "Sojõmba" saatel. (Veel üks kõrvalpõigetega reisikiri.) - Spordileht, 1966, 24., 26., 28., 31.okt.; 2., 4., 6.nov.

Peale nähtud paikade (Ulan-Bator, kuumaveeallikate ja tervisemuda linn Hudžirt, muistne pealinn Karakorum ja praeguseni tegutsev Gandani klooster) kirjelduse sisaldab reisikiri rohkesti andmeid rahvakommete kohta.

Raun, V. Mongoolia steppides. - Kultuur ja Elu, 1965, nr. 9, lk. 36-41.

Turisti muljeid pealinnast Ulan-Batorist, Gobi kõrbest ja sealsest naftatootmise keskusest Dzun-Bainist. Autor käis muuseumides ja kloostris, vaatas hobusetaltsutamist ning maadlusvõistlust.

Ilukirjandust

Lodoidamba, T. Altai mägedes. /Jutustus./ Tlk. L.Kastein. Tln., ERK, 1957. 162 lk.

Lodoidamba, T. Selgeveeline Tamir. /Romaan./ Tlk. E.Puskar. Värsid tlk. H.Jürißon. Tln., "Eesti Raamat", 1968. 256 lk.

Mongoli muinasjutte. Tlk. L.Lebbin. Illustr. N.Kotšergin. Tln., ERK, 1957. 95 lk., illustr.

NEPAAL

Turkin, V. Läbi Nepaali džunglite. Tln., "Eesti Raamat", 1967. 172 lk., kaart.; 8 lehte illustr. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Rännates mitu kuud koos rühma Nõukogude spetsialistidega Nepaalis, tutvus autor selle väheuuritud maa rahvastiku ja kommetega. Raamatus kirjeldab ta troopika looduse ilu, kohtumisi tiigri, leopardi ja ninasarvikuga ning jagab muljeid Nepaali küladest ja linnadest, sealhulgas ka pealinnast Katmandu.

Tenzing Norgay. Lumetiiger. Tenzingi elulugu, mis on kirja pandud koostöös J.R.Ullmaniga. Tln., ERK, 1960. 256 lk., illustr.; 13 lehte portr., illustr. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

29.mail 1953 jõudis Nepaalist pärit šerpa Tenzing Norgay koos uusmeremaalase Edmund Hillaryga maailma kõrgeima mäe Tšomolungma ehk Mount Everesti tippu. Autobiograafias räägib Tenzing oma maast ja rahvast, mitmetest kõrgmäestiku ekspeditsioonidest ning Tšomolungma vallutamisest.

Rudolph, F. Mäetippudel pole jumalaid. Tln., "Eesti Raamat", 1966. 323 lk., illustr. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Noore šerpa Gaila elukäiku jälgides pajatab autor mitmete maade alpinistide retkedest Mount-Everestile (Tšomolungmale) ja teistele Himaalaja kõrgematele tippudele. Lugeja saab ütlasi palju huvitavat teada kohalike elanike elust, tavadest ja usundist.

PAKISTAN

Sirge, R. Meretaguste juures. Reaktiiv-reisipilte. Tln., "Eesti Raamat", 1968. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Tundmatuga poolkuu taustal. Lk. 111-128.

Muljeid Austraalia-reisi vahepeatusest Lääne-Pakistani suurimas linnas, majandus- ja kultuurikeskuses Karatšis.

Vilo, A. Suure maa probleemid. - Noorte Hääl, 1968, 25. apr.

Pakistani majanduslikust ja poliitilisest olukorrast viimastel aastatel.

Victor, G. Khyberi mäekuru. - Noorte Hääl, 1968, 27.sept.

Reisimuljeid Afganistani ja Pakistani piiril asuvast Khyberi mäekurust ja selle elanikest.

Фридланд, В. Между Гималаями и Аравийском морем. М., "Мысль", 1968. 174 с.; 13 л. илл. и карт.

Reisikiri Lääne-Pakistanist.

SAUDI ARAABIA

1960.aastal matkas taani ajakirjanik J.Bitsch mööda Saudi Araabiat. Oma reisimuljed avaldas ta raamatus "Araabia loorita", millest "Noorte Hääles" ilmusid mõned peatükid:

Bitsch, J. Džidda Al Capone. Salem ben-Omar on Džidda gangsterite kuningas. - Noorte Hääl, 1967, 16.aug.

Bitsch, J. Rootslanna Araabia haaremis. - Noorte Hääl, 1967, 17.aug.

Bitsch, J. Linn, kus fotoaparaat võib pea maksta. - Noorte Hääl, 1967, 15.sept.

Bitsch, J. Looritamata printsessid. - Noorte Hääl, 1967, 16.sept.

Bitsch, J. Barbaarsed karistused. - Noorte Hääl, 1968, 23.jaan.

Morris, J.A. Viis erinevat aega. - Edasi, 1965, 28.mai.
Saudi Araabia kultuurilis-sotsiaalsest mahajäämusest ja kuningas Feisali progressiivsetest reformidest.

Озолинг, В. Саудовская Аравия. М., "Мысль", 1968. 149 с. с илл. и карт. (Соц.-экон. проблемы развивающихся стран.)

Majanduslikust olukorrast Saudi Araabias.

SINGAPUR

Gontšarov, I. Fregatt "Pallada". Reisikirjad. 1.rmt. Tln., ERK, 1958. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)
Singapur. Lk. 309-342.

Reisimuljeid Singapurist, mille sadamas fregatt "Pallada" peatus 1853.aasta mai lõpul. Kirjaniku tähelepanu on pööratud peamiselt hiinlastele, nende elule-olule ja tegevusele.

Kassis, V. ja Svirin, S. Singapur sinise mere ääres. - Edasi, 1967, 15.apr.

Linnabariigi majanduslikust olukorrast ja kaubanduslikest sidemeist sotsialistlike maadega.

SÜÜRIA

Hanzelka, J. ja Zikmund, M. Kuusirp kummuli. Tln., "Eesti Raamat", 1965. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Süüria, lk. 257-263.

Tšehhi rändurite muljeid kuulsaist Uğariti varemeist, mida nad nägid läbisõidul Süüriast.

Lušenkin, V. Läänemere kallaastelt Süüria rannale. Tln., ERK, 1959.

Süüria, lk. 50-80.

Punalipulise Balti mere Laevastiku laevadegrupi sõprusretkest Süüriasse 1957.a., millal Süüria kuulus veel Araabia ühinenud Vabariigi koosseisu. Autor jagab oma tähelepanekuid Süüria suurimast sadamalinnast Latakiaast ning väljasõitudest Uğariti ja Palmira varemetele, Alepposse ning Damaskusesse.

Alatalu, T. Kuhu tüürib Süüria? - Edasi, 1966, 16.nov.
Mõningatest progressiivsetest suundadest Süüria sise-
liitikes.

Нагибин, Ю. От библии до наших дней. Путешествие по
Сирии. - Новое время, 1968, № 32. с. 19, 23-25.

TSEILON

Kreps, J. "Vitjaz" India ookeanis. Tln., "Eesti Raa-
mat", 1965. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Tseilon. Lk. 126-146.

Reisimärkmeid Tseiloni pealinnast Colombost, kunagisest
singaleeside riigi pealinnast Kandist ning Tseiloni tuleva-
seks kultuurikeskuseks kujunevast ülikoolilinnast Peradeniast.
Lugeja tutvub Tseiloni ajaloo, looduse ja rahvastikuga. Palju
huvitavat pakuvad ekspeditsiooni liikmete jutuajamised noore
iseseisva riigi teadlastega.

Družinin, V. Meie kvadraadis on taifuun. Tln., ERK,
1964. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Tseilon, lk. 111-137.

Nõukogude ekskursioon saabus Tseilonile rahvusliku püha
vesaki ajal. Autor kirjeldab pidustusi Colombos. Huvitavad on
kohtumised kohalike haritlaste ja töölistega. Lugeja saab et-
tekujutuse noore vabariigi põllumajanduse arengust. Esikohal
on kookospalmide kasvatamine.

Matjuschin, A. Tseiloni buldooserid. - Noorte Hääl,
1969, 16.veebr.

Tööelefantide püüdmisest ja taltsutamisest.

Järv, A. Sigiriya freskod. - Edasi, 1968, 25.aug.

Kuulsate 1500-aastaste Lõvi kalju ehk Sigiriya freskode
hävitamiskatsesest ja restaureerimisest.

Plešov, O. Ratnapura - kalliskivide linn. - Rahva Hääl,
1967, 13.juuli.

Vääriskivide kaevandamisest linna ümbruses.

Järv, J. Eesti kunstnik Tseilonis. - Sirp ja Vasar, 1966, 23.sept.

Rahvusvahelise tunnustuse võitnud eesti kunstnikust Karl Kasmannist (1904-1957), kes pikemat aega elas Tseilonil.

TÜRGI

Hanzelka, J. ja Zikmund, M. Kuusirp kummuli. Tln., "Eesti Raamat", 1965. (Maailm ja mõnda. Reisikirjelduste sari.)

Türgi, lk. 125-256.

Tšehhi rändurite muljeid Türgist. Teekond kulges Istanbulist mööda Väike-Aasia läänerannikut lõunasse ja sealt iidse Kanaya (kunagine Ikonion) kaudu tagasi sisemaale pealinna Ankarasse, kust pöörduti uuesti Vahemere äärde. Koos autoritega külastab lugeja Väike-Aasia vanu kultuurikeskusi Bergamat (Pergamon), Izmiri (Smyrnat), Prienet, Mileetost ja Efesost, tutvub tänapäeva Türgi elu-oluga ning kohtub igal sammul nähtustega, mis reedavad, kui suur on Ameerika Ühendriikide mõjuvõim riigi poliitikas ja majanduses.

Niit, E. ja Kross, J. Muld ja marmor. Mõõdasõitja meenutusi. Tln., "Eesti Raamat", 1968.

Türgimaad riivates. Lk. 7-38.

Muljeid Istanbulist, sellest Aasia eelpostist Euroopa rannikul, kus sultanite lossid ja mõõdeks muudetud bütsantsi katedraalid vahelduvad egiptuse obeliskide, kreeka kultuuri mälestusmärkide ja moodsa arhitektuuri musternäidistega. Rohked põiked ajalukku aitavad lugejal kirjeldatavat paremini mõista.

Kuuetunnilist peatust Istanbulis kirjeldatakse ka järgmises reisikirja katkendis:

Družinin, V. Meie kvadraadis on taifuun. Tln., ERK, 1964.

Türgi, lk. 213-219.

Krinal, V. Türgi majandusliku arengu iseärasusi. - Edasi, 1967, 20.jaan.

Riikliku sektori osatähtsusest Türgi tööstuses, põllumajanduses ja kaubanduses. Majanduslike sidemete tihenemisest sotsialistlike riikidega.

Asilyazici, H. Türgi teatriteadlane Tallinnas. - Sirp ja Vasar, 1967, 30.juuni.

Teatri funktsioonidest Türgi ühiskondlikus elus ja türgi näitekirjanike viimaste aastate menukamatest teostest.

Ilukirjandust

Aziz Nesin. Hull pääses lahti. /Jutustused. / Tlk. L.Seppel. Tln., "Perioodika", 1968. 72 lk. ("Loomingu" raamatukogu. Nr. 43 (571).)

Nazim Hikmet. See punane õun. Valitud luuletusi. Tlk. L.Seppel ja A.Kaalep. Tln., "Eesti Raamat", 1965. 107 lk.; 1 leht portr. (XX sajandi luule.)

Resat Nuri Güntekin. Linnuke. Calikusu. Romaan. Tlk. F.Kala. Tln., ERK, 1961. 398 lk.

Sabahattin Ali. Väike Hassan. Jutustused. Tlk. M.Mälk. Illustr. E.Vaher. Tln., ERK, 1954. 120 lk., illustr.

VIETNAM

Vietnami Demokraatlik Vabariik

Keilu, J. Aasta Vietnami DV-s. - Rahva Hääl, 1967, 9.juuli.

Nõukogude arsti N.Ussatšovi tähelepanekuid vietnami rahva võitlusest Ameerika agressorite vastu. N.Ussatšov töötas aasta arstina ühes džunglilaagris.

Ronco, T. Mehissus. - Rahva Hääl, 1967, 31.märts, 1.apr. Prantsuse ajalehe "Humanité" erikorrespondendi reportaaž rahva kangelaslikust vastupanust Ameerika pommirünnakutele.

Paylov, J. Tjung, revolutsiooni reamees. - Rahva Hääl, 1968, 3.sept.

Jutuaajamine Vietnami Töörahvapartei veteraniga, kes 1945.aastal võitles rahvavõimu kehtestamise eest.

Ильинский, М. Иду под гремящим небом. М., "Международ. отношения", 1968.

Vietnami rahva võitlusest Ameerika agressiooni vastu, lk. 3-139.

Мурзаев, Э. Путешествие в жаркую зиму. Записки географа. М., Мысль", 1967. 135 с.с карт.; 8 л илл.(Рассказы о природе.)

Nõukogude geograafi reisimuljeid Vietnami Demokraatlikust Vabariigist.

Ilukirjandust

Żukrowski, W. Vietnami muinasjutte. Tlk. M.Karro. Illustr. N.Kotšergin. Tln., ERK, 1957. 56 lk., illustr.

Tõ Hoài. Muong Gion. /Jutustus./ Tlk. ja eessõna: A.Kaaler. Tln., AAK, 1960. 63 lk. ("Loomingu" raamatukogu. Nr. 5 (117).)

Tütarlaps džunglist. Valimik vietnami kaasaegseid novelle ja jutustusi. Tlk. L.Marand. Eessõna: A.Perventsev. Tln., ERK, 1962. 152 lk.

Lõuna-Vietnam

Burchett, W. Sõda Lõuna-Vietnami džunglites. Reportaaž. Eessõna: V.Pöder. Tln., "Eesti Raamat", 1966, 300 lk., kaart.; 8 lehte illustr.

Ajavahemikul 1963-1965 viibis New Yorgi progressiivse nädalalehe "National Guardian" korrespondent W.Burchett 8 kuud Lõuna-Vietnami vabastatud piirkondades. Oma reportaažis püüab ta vastata küsimustele: kus ja kunas algas vabastussõda Lõuna-Vietnaxis, millised on selle sõja põhjused ja missugust osa etendavad selles Ameerika Ühendriikide imperialistid.

Aleksandrov, I. Millest räägib Lõuna-Vietnami kaart. - Rahva Hääl, 1968, 15.mai.

Tähtsamatest etappidest Lõuna-Vietnami rahvusliku vabastusliikumise arengus 1961.aastast alates.

USA agressorid Vietnamis. - Küsimused ja Vastused, 1968, nr. 8, lk. 62-63.

Statistilisi andmeid USA agressiivse sõjategevuse kohta Lõuna-Vietnamis.

Käär, A. Kas Genfi kokkuleppel Vietnami kohta on veel mingit tähtsust? - Küsimused ja Vastused, 1967, nr. 1, lk.3-7.

21.juulil 1954.a. vastuvõetud Genfi kokkuleppe tähtsamatest punktidest, mis pidid tagama Vietnami suveräänsuse, ning nende rikkumisest USA poolt.

Kotšetov, A. Mis iseloomustab Lõuna-Vietnami budistlikku liikumist? - Küsimused ja Vastused, 1966, nr. 10, lk. 7-13.

Ülevaade budismi arengust Vietnamis, budistliku liikumise Ameerika-vastasest iseloomust ja selle põhjustest.

Rey, M. Vietnamlaste juures vangis. - Noorte Hääl, 1967, 2.apr.

Prantsuse naisajakirjaniku jutustus viibimisest Rahvavabastusrinde võitlejate juures.

Sisukord

	Lk.
Üldteosed	5
Afganistan	8
Birma	9
Filipiinid	9
Hiina Rahvavabariik	10
Hongkong - Suurbritannia koloniaalvaldus Hiina territooriumil	12
Iisrael	12
India	13
Indoneesia	16
Iraak	18
Iraan	19
Jaapan	20
Jeemen	23
Jeemeni Araabia Vabariik	23
Lõuna-Jeemeni Rahvavabariik	23
Jordaania	24
Kambodža	24
Korea	25
Korea Rahvademokraatlik Vabariik	25
Laos	26
Liibanon	26
Malaisia Föderatsioon	27
Malediivi saared	27
Mongoolia Rahvavabariik	28
Nepaal	29
Pakistan	29
Saudi Araabia	30
Singapur	31
Süüria	31

	Lk.
Tseilon	32
Türgi	33
Vietnam	34
Vietnami Demokraatlik Vabariik	34
Lõuna-Vietnam	35

Vastutav toimetaja V.Ennosaar
Korrektor H.Voosemaa
Kaane kujundanud P.Allik

СТРАНЫ АЗИИ

Аннотированный рекомендательный
указатель литературы

Сост. X.Кросс

На эстонском языке

Paber 60/84, 1/16. Trükipoognaid 2,5.
Tingtrükipoognaid 2,3. Trükiarv 2000.
Tell.nr. 54

Fr.R.Kreutzwaldi nim. Eesti NSV Riikliku
Raamatukogu rotaprint, 1969.

Tasuta.

A

98762

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 01129600 3